

УДК 687.01:004.92

РОЗРОБЛЕННЯ ОДНОСТРОЇВ ВИЩОГО СКЛАДУ ПОЛІЦІЇ З УРАХУВАННЯМ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ТРАДИЦІЙ

ВАЩУК Наталія

Державний науково-дослідний інститут МВС України

У тезах висвітлено проблеми розроблення одностроїв вищого складу поліції, проаналізовано вихідні вимоги до проектування одностроїв. Особливу увагу приділено забезпеченню спадкоємності українських національних традицій в одностроях, проаналізовано взаємозв'язок сучасних та історичних елементів однострою та знаків розрізнення.

***Ключові слова:** однострій, знаки розрізнення, вищий склад поліції, спадкоємність, національні традиції, українські формування.*

ВСТУП

Створення Національної поліції України у 2015 році спричинило розробку нового однострою для поліцейських. Зазначимо, що це – складний творчий процес, який потребував вивчення та детального аналізу вихідних вимог, серед яких головним є відповідність функціональному призначенню, а також урахування ергономічних та естетичних якісних складових майбутнього виробу.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є висвітлення особливостей розробки одностроїв вищого складу поліції з урахуванням спадкоємності національних традицій. При проектуванні одностроїв для вищого складу поліції на перший план висувуються естетичні вимоги, а саме зовнішній вигляд, інформативність, відповідність напряму сучасної моди, урахування історичного досвіду.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Цікаво, що історичний досвід, який враховано при проектуванні одностроїв, включає в себе інформацію про однострої різних періодів історії та використання національної символіки на елементах однострою, емблематику та знаки розрізнення військових та поліцейських формувань і установ минулих часів. Відповідно, із урахуванням історичного досвіду при проектуванні одностроїв поліцейських забезпечується спадкоємність національних традицій, що у свою чергу,

підвищує авторитет працівників поліції серед населення, створює унікальний та неповторний образ поліцейського України.

Тема забезпечення спадкоємності національних традицій в одностроях є актуальною в світлі національного вектору внутрішньої політики, популяризації вітчизняної історії та традицій українського народу, а також невпинності процесу вдосконалення естетичних якостей одностроїв Національної поліції України. Також слід зауважити, що в умовах декомунізації при проектуванні одностроїв необхідно максимально уникати традицій радянської уніформи та замінити радянські елементи, що стали звичними, на національні.

Розробка одностроїв вищого складу поліції відбувалася після аналізу та вичення елементів одностроїв та знаків розрізнення, які використовували українські національні формування у ХХ ст. (рис. 1-6). За основу були взяті елементи одностроїв Українських Січових стрільців, армії Української Держави, Дієвої армії Української Народної Республіки (УНР), Української галицької армії (УГА), «Карпатської Січі», Української повстанської армії (УПА) та «Польської січі» [1-10].

Варто зауважити, що всі вивчені формування, зазначені у ст. 1 Закону України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті», використання їх символіки при розробці нових елементів є цілком правомірним. Також були досліджені значення використаної символіки на одностроях національного костюма та елементах декоративно-прикладного мистецтва.

Певною складністю при використанні спадкоємних елементів в одностроях є необхідність синтезу сучасної форми та можливість застосування на існуючих типах одностроїв. Наприклад, розміщення знаків розрізнення та елементів оздоблення необхідно було пристосувати до двобортного кітеля з відкладним коміром, що став традиційним для одностроїв вищого складу і задовольнятиме вимоги носіїв. Однак у більшості розглянутих формувань були однобортні кітелі із коміром-стійкою. Також у сучасному однострої не використовуються петлиці на комірі. Тож застосувавши прийоми синтезу та комбінації малюнка, елементи з петлиць історичних одностроїв були використані в сучасних погонах, гаптуванні на краватці та комірах сорочки та кітеля.

Важливим аспектом при розробці нових предметів одностроїв для вищого складу поліції було розроблення та вдосконалення саме головних уборів та верхнього одягу поліцейських та знаків розрізнення. Адже саме на цих елементах мають простежуватися українські національні традиції. Однострої у більшості випадків поділяється за функціональним призначенням на парадно-вихідний (рис. 2), повсякденний та спеціальний, а за сезонним призначенням – на літній

та зимовий. І якщо для розробки спеціального однострою важливо запроєктувати мінімум візуальних відзнак, то для повсякденного, особливо для парадно-вихідного однострою необхідно підкреслити високий статус та звання поліцейського.

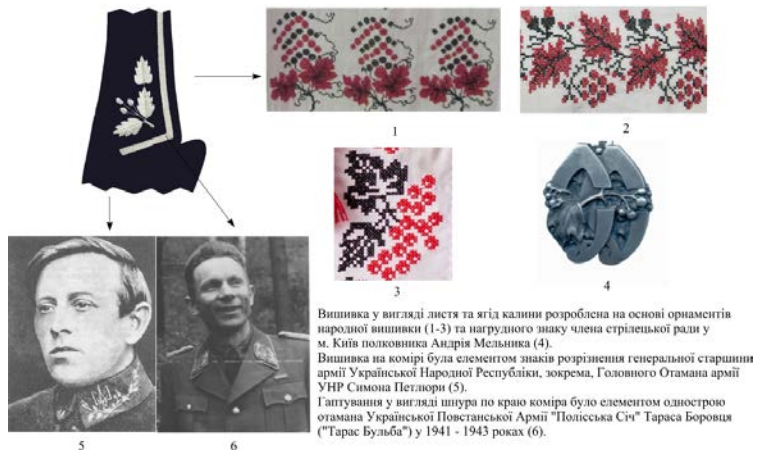

Рис. 1. Схема забезпечення спадкоємності українських національних традицій у пропонуваніх елементах однострою (вишивка на комірі) вищого складу поліції

Рис. 2. Парадно-вихідний однострій для вищого складу поліції

ВИСНОВКИ

Отже, на кожному етапі проектування однострою особливу увагу присвячено забезпеченню спадкоємності українських національних традицій в одностроях, проаналізовано взаємозв'язок сучасних та історичних елементів та знаків розрізнення, висвітлено проблеми розробки одностроїв вищого складу поліції та проаналізовано вихідні вимоги до проектування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про однострій поліцейських: Постанова Кабінету міністрів України від 30 вересня 2015 № 823.
2. Музичук С. Українська повстанська армія / С. Музичук, І. Марчук. – Х.: Рівне, 2006. – 56 с.
3. Чмир М. Відзнаки військових звань українських збройних формувань 1917 -1921 рр. : М. Чмир // Військово-історичний альманах, 2001. Ч.- 2(3).
4. Чмир М. Галицька Армія, 1918 – 1920/ Чмир М., Пінак Є., Музичук С. – Рівне: Видавець Олег Зень, 2008. – 80 с.
5. Дерябин А. Гражданская война в России, 1917 – 1922. Национальные армии / Дерябин А., Паласиос-Фернандес Р. – М.: АСТ, 2000. – 48с.
6. Пагіря О. Карпатська Січ: військове формування Карпатської України: науково-популярне видання – К.: Темпора, 2010. – 152 с.
7. Тинченко Я. Новітні Запорозжці. Війська Центральної Ради, квітень 1917 – березень 1918 / Тинченко Я. – К.: Темпора, 2010. – 152 с.
8. Тинченко Я. Сердюки Гетмана Скоропадского. Украина. 1918 г. – «Цейхгауз», № 2/2002. – С.40 – 47.
9. Матеріали Музею Української революції 1917 – 1921 років, Національного військово-історичного музею України, Музею Народного Мистецтва та Побуту Гуцульщини (м. Косів).

VASCHUK Nataliya

ROUTERS OF SINGLE STRUCTURES OF THE VEHICLE WAREHOUSE OF THE POLICY TO THE URBANS OF THE UKRAINIAN NATIONAL TRADITION

In paper the issues of the development of a uniform of the supreme staff of police are covered, the proceeding uniform design requirements are analyzed. Special attention is paid to the ensuring heredity of Ukrainian national traditions in a uniform, the coherence of modern and historical elements of a uniform and signs of distinction is analyzed, schemes of ensuring heredity of national traditions are provided in a uniform of the supreme staff of National Police of Ukraine.

Key words: *uniform, insignia, supreme staff of Police, inheritance, national traditions, Ukrainian formations*